

Asia: Lausuntopyyntö Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 ehdotusvaiheesta

Etelä-Pohjanmaan liitto
kirjaamo@etela-pohjanmaa.fi

Lausunto

1 Johdanto

Etelä-Pohjanmaan liitto pyytää Luonnonvarakeskukselta lausuntoa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050- kaavaehdotusaineistosta. Voimaan tullessaan uusi maakuntakaava kumoaa aiemmat maakuntakaavat. Luonnonvarakeskukselta pyydetään erityisesti huomioita tuulivoimaloiden alueiden ratkaisuun ja etenkin metsäpeura tässä huomioiden. Luonnonvarakeskus on aiemmin lausunut kaavan luonnosvaiheesta (524/00 04 05/2023).

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Luke näkee, että kaavaehdotuksessa ei ole huomioitu riittävästi Luken antamaa lausuntoa kaavan luonnosvaiheesta.

Luke toi esiin aiemmassa lausunnossaan metsäpeuran osalta suojavyöhykkeen merkityksen (5 km) keskeisillä alueilla ja keskeisillä Natura2000-alueilla. Kaavaselostuksessa kerrotaan, että Etelä-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan I taustaksi on laadittu Natura-arvioinnin tarveharkinta korkeintaan yhden kilometrin päässä Natura 2000 -alueverkoston kuuluvista alueista sijaitsevista tuulivoimapuistojen alueista. Lintudirektiivin perusteella Natura-alueverkoston lisätyt alueet on huomioitu tarveharkinnassa myös pidemmältä etäisyydeltä. Luke näkee, että keskeisillä Natura2000- alueilla tulisi metsäpeuran osalta noudattaa 5 km suojavyöhykettä. Luke huomauttaa myös, että metsäpeuran levinneisyysalueella Natura-alueiden suojeluperusteisiin on tulossa tarkennuksia metsäpeuran osalta (Uusi päivitetty aineisto on odottamassa käsittelyä Lajitieto.fi tietokannassa: Julkaisematon Natura2000 alueiden päivitys – metsäpeura, (Lajitieto.fi).

Luken aiemmassa lausunnossa esittämät ongelma-alueet ovat pääosin pysyneet muuttumattomia. Luke näkee, ettei kaava (ja sen ulkopuoliset tv-alueet) ole edelleenkään Natura2000-verkoston tai metsäpeuran näkökulmasta kestäviä erityisesti pitkällä aikavälillä. Erityisen ongelmallinen on edelleen Lappajärven itäpuolen tuulivoimasuunnitelma (mukaan lukien Iso-Saapasneva). Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen jo rakennetut, rakenteilla olevat, luvitetut tai suunnitteluprosessissa olevat tuulivoima-alueet eivät ole kestäväällä tasolla Natura2000 alueverkoston luontoarvojen tai metsäpeuran näkökulmasta.

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan yhteisessä

tuulivoimaselvityksessä (Kaavan liite 4) myös FCG Consulting totesi, että toteutuessaan kaavalla olisi merkittäviä vaikutuksia alkuperäiseen metsämaisemaan (ks. sivu 38). Luonnonvarakeskus toivoo, että asia huomioidaan kaavassa.

Luke toi aikaisemmassa lausunnossaan esiin metsäpeuran osalta 16 tuulivoima- aluetta, jotka nykyisen peurakannan tilan kannalta ovat ongelmallisia. Näistä mainittiin erityisesti Aitakankaan, Talpakanrämeeen, Iso-Saapasnevan, Savonnevan, Korkeamaan, Konttisuon, Rajamäenkylän*, Kimpilamminkankaan, Lakiakankaan*, Hanhimaan* ja Piikkilänviidan* hankealueet.

Mainittujen alueiden osalta (poislukien merkityt (*), joiden osalta selostuksessa ei mainita metsäpeuraa lainkaan, vaikka laji asuttaa aluetta) kaavaselostuksessa annetaan määräys, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota metsäpeuran vaellusreitteihin ja lisääntymisalueisiin. Luke suosittelee yhä em. herkkien alueiden rakentamisen viivästyttämistä siten, että on kertynyt riittävästi tietoa (esim. Luken ja tuulivoimatoimijoiden yhteinen PPP-hankkeen tulokset) tuulivoiman vaikutuksista herkkiin lajeihin ja vaikutukset pystytään minimoimaan

Kaavaselostuksessa tuulivoimaloiden alueille ei anneta suteen tai muihin suurpetoihin liittyviä aluekohtaisia suunnittelumääräyksiä, mutta tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräys velvoittaa huomioimaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa eläimistön ja luontoarvot, mikä koskee myös sutta ja muita suurpetoja. Lisäksi selostuksessa todetaan, että suden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee joka tapauksessa hävittämis- ja heikentämiskielto. Luke huomauttaa, että sama kielto koskee suurpedoista myös ilvestä ja karhua.

Luke tuo esiin tässä myös sen, että maakuntatasolla tapahtuvassa suunnittelussa voidaan paremmin huomioida laajalle alueelle sijoittuvan energiantuotantoon liittyvän kaavoituksen mahdolliset yhteisvaikutukset (erityisesti huomioiden suurpedot ja metsäpeura) yksityiskohtaisen hankekohtaisen suunnittelun sijaan.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luonnonvarakeskus näkee, että kaavaehdotuksessa ei ole huomioitu riittävästi Luken antamaa lausuntoa kaavan luonnosvaiheesta. Luken aiemmin esittämät ongelma-alueet ovat pääosin pysyneet muuttumattomia. Kaava (ja sen ulkopuoliset tv-alueet) eivät ole edelleenkaan Natura2000-verkoston tai metsäpeuran näkökulmasta kestäviä erityisesti pitkällä aikavälillä. Luke suosittelee yhä herkkien alueiden rakentamisen viivästyttämistä siten, että on kertynyt riittävästi tietoa (esim. Luken ja tuulivoimatoimijoiden yhteinen PPP-hankkeen tulokset) tuulivoiman vaikutuksista herkkiin lajeihin ja vaikutukset pystytään minimoimaan. Luke tuo esiin tässä myös sen, että maakuntatasolla tapahtuvassa suunnittelussa voidaan paremmin huomioida laajalle alueelle sijoittuvan energiantuotantoon liittyvän kaavoituksen mahdolliset yhteisvaikutukset (erityisesti huomioiden suurpedot ja metsäpeura) yksityiskohtaisen hankekohtaisen suunnittelun sijaan.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 12.01.2024 klo 10:17:39.

Lausunnon valmistelija(t):

Antti Paasivaara

Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: